

Апостол Іоан Богослов

(пам'ять 8 травня і 26 вересня за старим стилем)

Апостол і Євангеліст Іоан, названий Богословом, був сином Галилейського рибалки Зеведея і Соломії. Зеведей мав значні статки, мав працівників і був визначним членом іудейського суспільства, маючи доступ до первосвященика. Мати Іоана, Соломія, згадується в числі жінок, що служили Господеві своїм майном.

Іоан був спочатку учнем пророка Іоана Хрестителя. Почувши його свідчення про Христа, як про Агнця Божого, що бере на Себе гріхи світу, він разом з Андрієм Первозваним пішов за Спасителем. Однак, постійним учнем Господа він зробився трохи пізніше, після чудесного улову риби на Генісаретському (Галилейському) озері, коли Господь Сам призвав його разом із братом його Яковом.

Разом з Петром і братом Яковом апостол Іоан удостоївся особливої близькості до Господа, знаходячись при Ньому в найважливіші й урочисті хвилини Його земного життя. Так він удостоївся бути присутнім при воскресінні дочки Іаїра, бачити преображення Господа на горі, чути бесіду про знамення Його другого пришествя, був свідком Його Гефсиманської молитви. А на Тайній вечері він був такий близький до Господа, що по його власних словах лежав біля грудей Ісуса, звідки і пішло його найменування наперсника (перси — груди по церковно-слов'янськи), що стало загальним для позначення людини, особливо кому-небудь близької.

Через смирення, не називаючи себе по імені, він, проте, говорячи про себе в Євангелії, іменує себе учнем, «якого любив Ісус». Ця любов Господа до нього позначилася й у тім, що Господь, висячи на хресті, доручив йому Свою Пречисту Матір, сказавши йому: «Ось — мати твоя».

Полум'яно люблячи Господа, Іоан був сповнений обурення проти тих, хто був ворожий до Господа або цурався Його. Тому він забороняв чоловіку, що не ходив з Христом, виганяти бісів ім'ям Ісуса Христа і просив у Господа дозволу звести вогонь на жителів одного самарянського селища за те, що вони не прийняли Його, коли Він подорожував у Єрусалим через Самарію. За це він і його брат Яків були названі Господом «синами грому». Відчуваючи любов Христову до себе, але ще не просвічений благодаттю Святого Духа, він вирішує просити собі разом із братом Яковом місця поруч з Господом у Його прийдешнім Царстві, у відповідь на що одержує пророкування про чашу страждань, що чекає їх обох.

Після Вознесіння Господнього ми часто бачимо апостола Іоана разом з апостолом Петром. Разом з ним він вважається стовпом Церкви і здебільшого перебуває в Єрусалимі. Вірний заповітові Господа, він піклувався про Пречисту Діву Марію, як самий відданий син, і тільки після Її блаженного успіння став проповідувати в інших країнах.

У проповідницькій діяльності апостола Іоана помічається та особливість, що він обрав собі одну визначену область, і всю енергію свого духу направив на те, щоб викорінити тут язичество і затвердити святу

віру. Предметом його особливих турбот були сім малоазійських церков — в Ефесі, Смирні, Пергамі, Фіатирі, Сардисі, Філадельфії і Лаодикії. Переважно ж він жив у Ефесі.

При імператорі Доміціані (81-96 р.) апостол Іоан був викликаний у Рим, як єдиний, що залишився в живих апостол, і за наказом цього гонителя Церкви був кинутий у киплячу олію, але сила Божа зберегла його неушкодженим, як трьох отроків у печі вогненній. Тоді Доміціан послав його на пустельний острів Патмос. Тут Іоан написав Апокаліпсис або Одкровення про долі Церкви й усього світу.

Після смерті Доміціана апостол Іоан із заслання повернувся в Ефес. Єпископи і пресвітери Ефеської церкви показали йому три Євангелія, написані апостолами Матфеєм, Марком і Лукою. Схваливши ці Євангелія, апостол Іоан, однак, визнав за необхідне доповнити те, що в них було пропущено і що він, як останній живий очевидець, добре знав. Це було важливо тому, що до кінця першого століття в християнському світі поширилося кілька активних гностичних сект, що принижували і навіть заперечували божественне достоїнство Господа Спасителя. Необхідно було охоронити віруючих від їх навчань.

У своєму Євангелії апостол Іоан виклав бесіди Спасителя, сказані Ним в Іудеї. Ці бесіди, звернені до учених книжників, були більш важкими для розуміння і, імовірно, з цієї причини не потрапили в перші три Євангелія, що були призначені для навернених язичників. Приступаючи до складання Євангелія,

апостол Іоан призначив посаду для Ефесьської церкви і віддалився зі своїм учнем Прохором на гору, де і написав Євангеліє, що носить його ім'я.

Євангеліє від Іоана здавна називали духовним, у ньому переважно, у порівнянні з першими трьома, містяться бесіди Господа про найглибші істини віри — про втілення Сина Божого, про Трійцю, про спокуту людства, про духовне відродження, про благодать Святого Духа і про Причастя. Іоан з перших слів Євангелія підносить думку віруючих на висоту божественного походження Сина Божого від Бога Отця: «Споконвіку було Слово і Слово було у Бога, і Слово було Бог» (Іоан. 1, 1). Ціль написання свого Євангелія апостол Іоан виражає так: «Це ж написано, щоб ви увірували, що Ісус є Христос, Син Божий, і віруючи, мали життя в ім'я Його» (Іоан. 20, 31).

Крім Євангелія й Апокаліпсиса, апостол Іоан написав три послання, що увійшли до складу новозавітних книг, як Соборні (тобто окружні послання). Головна думка в його посланнях — християнам треба навчитися любити: «Будемо любити один одного, тому що любов від Бога, і всякий люблячий породжений від Бога і знає Бога; хто не любить, той не пізнав Бога, тому що Бог є любов» (1 Іоан. 4, 7-8). «Любов досягає в нас такої досконалості, що ми маємо відвагу в день суду, тому що чинимо у світі цьому, як Він. У любові немає страху, але довершена любов виганяє страх, тому що в страху є мука. Хто боїться - не довершений у любові. Будемо любити Його, тому що Він колись полюбив нас. Хто говорить: «Я люблю Бога», а брата свого ненавидить,

той каже неправду; тому що не люблячи брата свого, котрого бачить, як може любити Бога, Якого не бачить? І ми маємо від Нього таку заповідь, щоб люблячий Бога любив і брата свого» (1 Іоан. 4, 17-21).

Про наступну діяльність апостола Іоана переказ зберіг кілька яскравих відомостей, що показують, якою любов'ю було сповнене його серце. При відвідуванні однієї з малоазійських церков Іоан, серед тих, що слухали його слово, помітив юнака, що відрізнявся незвичайними даруваннями, і доручив його особливому піклуванню єпископа. Згодом цей юнак зблизився з поганими товаришами, розбестився і зробився начальником зграї розбійників. Іоан, довідавшись про це від єпископа, відправився в гори, де лютували розбійники, був схоплений ними і приведений до начальника.

Побачивши апостола, юнак украй знітився і кинувся бігти від нього. Іоан кинувся за ним, зворушливими словами любові підбадьорив його, сам привів його в церкву, поділяв з ним труди покаяння і не заспокоївся, доки зовсім не примирив його з Церквою. В останні роки свого життя апостол говорив тільки одне наставляння: «Діти, любіть один одного». Учні запитали його: «Чому ти повторюєш те саме?» Апостол відповів: «Це сама необхідна заповідь. Якщо її виконаєте, то весь Христовий закон виконаєте».

Ця любов перетворювалася в полум'яну ревність, коли апостол зустрічав лжеучителів, що розбещували віруючих і позбавляли їх вічного порятунку. В одному суспільному будинку він зустрів лжеучителя Коринфа, що відкидав божество Господа Ісуса Христа. «Підемо

скоріше звідси, — сказав Апостол учневі своєму, — я боюся, як би не завалився на нас цей будинок».

Святий Іоан Богослов помер природною смертю (єдиний з апостолів), у віці близько 105 років, за царювання імператора Траяна. Обставини смерті апостола Іоана виявилися незвичайними і навіть загадковими. На настійну вимогу апостола Іоана його закопали живим. Наступного дня, коли розкопали могилу апостола, вона виявилася порожньою. Ця подія як би підтвердила припущення деяких християн, що апостол Іоан не вмере, але залишиться жити до Другого пришестя Христового і викрие Антихриста. Приводом же до виникнення такого припущення послужили слова, сказані Спасителем незадовго до Його вознесіння. На питання апостола Петра, що буде з апостолом Іоаном, Господь відповів: «Якщо Я хочу, щоб він залишився, доки прийду, що тобі до того, ти йди за Мною». Апостол Іоан зауважує у своєму Євангелії з цього приводу: «І рознеслося це слово поміж братами, що ученик той не помре» (Іоан. 21, 22-23).

Акафіст святому апостолу і євангелісту Іоану Богослову

Кондак 1

Обраний Господом від сітей рибальських на проповідь Євангелія і від лову риби на уловлення людей для просвітлення істинним богопізнанням, великий апостол, учень, друг же і наперсник Христа, моли єдиного істинного Чоловіколюбця, Його ж ти

щиро возлюбив єси, щоб помилував нас, що шукають твого до Нього предстательства і взивають до тебе: Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Ікос 1

Ангельських сил і всякої істоти Творця, Владику і Господа, що прийняв плоть нашу і явився на землі заради нашого порятунку, і ходив біля моря Галилейского побачив ти Іоане блаженний з братом твоїм, призваний був у звання апостольства, залишивши сіті рибальські і батька твого в кораблі, неухильно відтоді пішов єси стопами Спасителя. Цього ради співаємо тобі так:

Радуйся, що заради любові до Христа батька по плоті залишив;

Радуйся, що Небесного Батька через Христа знайшов.

Радуйся, що світ і всі його принадності знехтував;

Радуйся, що небесні блага в нагороду одержав.

Радуйся, що плоть духу повністю підкорив;

Радуйся, що дух твій Найсолодшому твоєму Учителю Ісусові віддав.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 2

Бачачи Христос Господь непорочну чистоту твого серця, тілесним сластолюбством не затьмарену, дарував тобі бути гідним бачити таємничі одкровення, щоб, проникши в глибину богослов'я, міг ти

проповідати його на просвіту всім народам. Через це «сином громів» Господом наречений був еси і Йому співав: Аلیلія.

Ікос 2

Розумом щирого богопізнання освітлюючи свою душу, прямував шляхом Благого Учителя твого, навчаючись премудрості, що з вуст Його виходила, і через досконалу твою незлобивість і незаймаючу цнотливість полюбив тебе Христос Господь твій. Почуй же нас, що співаємо тобі так:

Радуйся, що про незлобивість дбаєш;

Радуйся, дівоцтва і чистоти хоронителю.

Радуйся, любові до Бога і ближніх учителю;

Радуйся, доброї моралі наставник.

Радуйся, смиренномудрості відображення;

Радуйся, Божественної благодаті світило.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 3

Силу Божества Христового, приховану під пеленою немінного людського ества, пізнав ти наочно, коли Господь наш, воскрешаючи дочку Іаїрову і потім преображаючись на Фаворі, сподобив тебе з іншими двома учнями бути свідком тих преславних чудес. Побачивши ж, що Христос є Бог істинний, від щирого серця твого взивав Йому: Аلیلія.

Ікос 3

Маючи велику дерзновенність до Христа Сина Божого, що полюбив тебе, припав ти до грудей Його на Тайній Вечері, і коли провіщав Господь про зрадника Свого, тоді єдиний ти дерзнув спитати про ім'я його. Тому співаємо тобі:

Радуйся, улюблений учень Христа;

Радуйся, повсякчасний Його друже.

Радуйся, що без заборони на грудях Господніх лежав;

Радуйся, що дерзновенно про ім'я зрадника запитав.

Радуйся, більше інших до Христа наближений;

Радуйся, що слова Господні, як скарб дорогоцінний, складав у серці своєму.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 4

Буря люті і злобливого шаленства оволоділа жорстокосердими і невдячними іудеями, коли повстали на Христа Сина Божого, тоді всі учні Його, страхом охоплені, тікали; але ти, любов міцну до Нього маючи, до самого Хреста і смерті не відступив від Нього, на всі муки Христові дивлячись і співчуваючи серцем Діві Матері Божій, що плаче і ридає. Дивуючись безмежному милосердю і довготерпінню Божому, взивав ти до Постраждалого за рід людський: Алилuya.

Ікос 4

Спаситель світу, висячи на Хресті прибитий цвяхами за гріхи наші і дивлячись на тебе і Матір

Свою, що стояли перед Ним, сином тебе Препоблагословенній Діві Богородиці зробив, кажучи Її: «Жінко, це син Твій, — і ще тобі: — Це Мати твоя». Ми ж, що дивуються любові Христовій, на тобі явленній, оспівуємо так:

Радуйся, що сином Божої Матері бути сподобився;

Радуйся, що через те перш за всіх із Христом, немов би якимось духовним родичем став.

Радуйся, що Матері Божій гідно послужив;

Радуйся, що Її, як матір свою, у всякій честі у себе почитав.

Радуйся, що і в Успінні чесне і святе Її тіло до труни проводив;

Радуйся, що із сяючою райською гілкою, Архангелом Гавриїлом принесеною, до одра Її прийшов.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 5

Богопредтечною зіркою з'явився еси в Асії, пішовши туди для проповіді слова Божого, як було призначено тобі жеребом. Але на шляху твоєму попустив Господь бути тобі вкинутому в море: благодать же Божа, що завжди з тобою перебуває, зберегла тебе у водах морських живим, і після сорока днів повелів хвилі морській, щоб спінившись викинула тебе на берег. Коли ж побачив це учень твій Прохор, що вже багато плакав через кончину твою, голосно викликував чудодіючому Богові: Алилуя.

Ікос 5

Бачивши ефесьські жителі преславне чудо, тобою створене, коли отрока Домна, що помер через біса, молитвою твоєю воскресив еси, оспівавши голосно силу Бога, тобою їм проповіданого, і позбувшись від мерзенного ідолослужіння, співали тобі так:

Радуйся, істинного Бога служителю;

Радуйся, бісів прогонителю.

Радуйся, що мерців силою Христовою оживляєш;

Радуйся, що нею життя і здоров'я людям повертаєш.

Радуйся, що потьмарених розумом до Світла Істини закликаєш;

Радуйся, що правої віри освітою до чеснот наставляєш.

Радуйся, Іоане апостоле, наперсниче Христов і Богослове.

Кондак 6

Проповідником богоносним слова Божого в Ефесі був ти, і дбаючи про поширення благодаті євангельської, утверджував твоє навчання знаменнями великими і дивовижними, капище ж Артемидине єдиною молитвою повалив еси, щоб бачачи це, язичники пізнали Єдиного Бога, Йому ж ми викликуємо: Аلیلія.

Ікос 6

Засяяло у Ефесі, як сонце, світло віри Христової, тобою проповіданої, коли злочестивий Дометіан

розпочав гоніння на християн; тоді і тебе, як старанного сповідника імені Христового, послав правитель у Рим зв'язаним, де ж і перетерпів ти страшні муки. Заради них благочесно виголошуємо тобі таке:

Радуйся, заради Христового сповідання побитий;
Радуйся, що чашу смертоносної отрути нешкідливо випив.

Радуйся, що у казані з олією киплячою не зварився;

Радуйся, силою Христовою в лютих муках цілим збережений.

Радуйся, що кесаря мучителя, твоїм неушкодженням злякав;

Радуйся, що цим же народ про велич Бога, християнами шанованого, запевнив.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 7

Коли побачив мучитель, що і найлютіші муки, які від нього перетерпів ти, не змогли умертвити тебе, тоді, вважаючи тебе безсмертним, на острів Патмос на вигнання засудив. Ти ж, корячись Промислові Божому, що так благозволив, подячно оспівував Богові, що все на благо впорядковує: Алилуя.

Ікос 7

Нові чудеса показав ти язичникам, бажаючи навернути їх до спасительної віри Христової, коли плив ти у вигнання твоє: за велінням твоїм отрока, що

тонув, море віддало на корабель живого, буря вгамувалась, вода солоня в солодку перетворилась, воїн від тілесної недуги зцілювався, і по прибутті твоєму на Патмос, біса прискіпливого, що майбутнє провіщав, з одержимого ним вигнав. Тоді всі, що бачили такі чудесні знамення, тобою вчинені, приходили до пізнання Трипостасного Бога і хрестилися. Ми ж тобі догоджаємо так:

Радуйся, що повелюєш морю і бурі;

Радуйся, що сатанинських духів з людей виганяєш.

Радуйся, що хвороби єдиним словом зцілюєш;

Радуйся, що всім нужденним допомогу подаєш.

Радуйся, що чудесами твоїми ідолопоклонників здивував;

Радуйся, що наукою твоєю невірних у щирій вірі утвердив.

Радуйся, Іоане апостоле, наперсниче Христов і Богослове.

Кондак 8

Дивно було бачити жерцям Аполлоновим, як храм бога їхнього і всіх ідолів, що були в ньому, ти єдиним словом на землю повалив єси. Дивуючись цьому і лютуючи через таку твою відвагу, пішли до волхва якогось, що велику силу від сатани в собі мав, і просили його, щоб помстився за безчестя бога їхнього; він же, сліпий був душею, не відаючи сили, що у тобі перебувала, намагався примарами різними тебе залякати і проти тебе народ збурити: одначе сам нечестивий був вкинутий в море і там загинув, і

неспроможними виявилися біси врятувати його, бо ти заборонив їм ім'ям Ісуса Христа Сина Божого, Його ж прославив народ, свідок чудес, оспівавши: Аلیلія.

Ікос 8

Весь сповнений любові Божественної, став ти вмістилищем дарів Святого Духа: майбутнє провіщав, далеке, як і близьке промовляв єси, недужих зціляв, дружині правителя на острові Патмос, що хворіла з народження, ледь на поріг будинку її ступивши, полегшення дарував. Прийми ж від нас, грішних, похвали такі:

Радуйся, благодаті Божої вмістилище;

Радуйся, Духа Святого оселя.

Радуйся, ріка, що чудоточить цілительні сили у хворобах;

Радуйся, джерело настанов, що приводить до пізнання правої віри.

Радуйся, що лукавство сатани розвінчуєш;

Радуйся, що вірних від підступу його захищаєш.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 9

Усяке беззаконня ревно винищуючи серед людей, до яких же посланий був, викрив спокушання ідолопоклонників, що вклонялися бісу, який являвся людям в образі великого вовка, і багатьох з них до віри Христової привів ти: також капище Вахове молитвою твоєю зруйнував єси, і волхва Нукіана разом з домашніми його до покаяння, чудесами твоїми,

навернув еси. Вони ж, що навернулися від гріха до спасіння, повсякчас волали Богові: Аلیلуя.

Ікос 9

Красномовство мудрості людської не зможе висловити, і навіть розум плотської людини збагнути, як ти провістив нам про безпочаткове буття Трипостасного Бога: подібно до Мойсея, у громах і блиску на горі прийняв від Бога таємницю богослів'я і сповістив її світові, що на початку було Слово, з Отцем споконвіку нерозлучне і до всього сущого причетне, що має Світло Життя, його ж п'ятьма не може обійняти. Освітлені таким блиском світла Божественної Істини, вшановуємо тебе як втаємниченого Безпочаткової Трійці й оспівуємо тебе як Богослова неперевершеного:

Радуйся, орел, що піднявся до самого вогняного Престолу Божого;

Радуйся, труба, що сповістила світові Предвічного і Безпочаткового Бога.

Радуйся, що людське і Божественне у Христі нам пояснюєш;

Радуйся, що дивовижні слова і наставляння Господні в Євангелії твому нам сповіщаєш.

Радуйся, що любові нас справою й істиною навчаєш;

Радуйся, бо тим, що перебувають в любові перебування в них Бога обіцяв.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 10

Врятувати бажаючи душі людські, всіляко повчав ти людей вірувати в Христа Сина Божого, мати совість чисту і любити один одного, щоб могли не тільки тут, але й у оселях праведних оспівати прегарно Всемогутньому Богові: Алилуя.

Ікос 10

Стіни Небесного Єрусалима побачивши в одкровенні, сповістив ти нам, що там бачив і що має бути до кінця світу, розповідаючи нам це алегоричними словами, що може розуміти тільки розум, що має мудрість. Дивуючись такому хисту пророцтва, тобі від Бога дарованому, оспівуємо тебе так:

Радуйся, що пізнанням Суцього, і Того, що є, і Прийдешнього, перевершив єство людське;

Радуйся, що був вмістилищем таїнств, які не вміщує людський розум.

Радуйся, що побачив невимовні Божі одкровення;

Радуйся, що їх вірним подаєш.

Радуйся, що радості святих ще в житті цьому пізнав;

Радуйся, що ними нині з надлишком насолоджуєшся.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 11

Спів подячний приніс тобі, святий апостоле Іоане, християнин, що став убогим і не мав чим віддати своїм кредиторам, був у розпачі і шукав сам собі смерті; ти ж, будучи проповідником любові до ближніх, бажаючи позбавити його від передчасної і вічної смерті, хресним знаменням сіно в золото перетворив і це йому вручив еси, щоб цим золотом і борги віддав кредиторам, і домашніх своїх прокормив, Богові ж, що через тебе був його благодійником, так співав: Алилїа.

Ікос 11

Світлосяйна душа твоя, досягши віку певного, відчула наближення часу, коли належить тлінному отримати обіцяне нетління і смертному обіцяне безсмертя. Скінчивши ж земне життя твоє, повелів учням твоїм землею покрити до верху тіло твоє; почувши ж про це, браття, що були в місті прийшли до могили твоєї і, відкопавши, нічого ж у ній не знайшли. Через це пізнавши, що перехід твій відбувся не звичайним людським смертним успінням, оспівали тобі так:

Радуйся, орле, що обнови́в юність твою наближенням до Сонця Слави Божої;

Радуйся, що такою зміною пере́мїнив усі закони ества людського.

Радуйся, бо за обіцянкою Благого Учителя твого посів на одному з дванадцяти престолів;

Радуйся, бо на ньому чини́ш суд і правду серед людей Божих Ізраїлю.

Радуйся, що насолоджуєшся спогляданням Найсолодшого Ісуса, до Нього ж на перси раніше Його страстей і Воскресіння ліг єси;

Радуйся, що від Його милосердя випрошуєш нам усякі блага.

Радуйся, Іоане апостоле, наперсниче Христов і Богослове.

Кондак 12

Благодать дана була від Бога місцю тому, де тіло твоє землі віддано було, бо випускає в день поховання твого тонкий порох на зцілення хворих, показуючи цим чудом, як прославляє Бог люблячих Його, щоб усі, що бачать це, безперестанно серцем і устами вдень і вночі співали Йому: Алилуя.

Ікос 12

Оспівуючи труди твої апостольські і чудеса і зцілення, їх же виливав єси, і виливаєш благодаттю Духа Святого, що у тобі перебуває, вихваляємо Бога, що дарував нам такого провідника, що наставляє нас на шлях спасіння і милосердний до слабостей наших. Прийми від нас, святий апостоле, похвали такі:

Радуйся, благовісник віри Христової старанний;

Радуйся, учителю Церкви Христової превеликий.

Радуйся, богословів початок і основа;

Радуйся, Божественних Таємниць провісник.

Радуйся, незайманості образ і цнотливості правило;

Радуйся, усіх вірних, що твого заступництва сподіваються, швидкий помічник і заступник.

Радуйся, Іоане апостоле, наперснице Христов і Богослове.

Кондак 13

О, преславний і всехвальний апостоле і євангелісте, наперснице Христов улюблений Іоане! Твоїм весільним клопотанням до Всеблагого твого Учителя і нашого Владики і Господа випроси нам усякі блага тлінні і вічні і християнської кончини життя нашого, щоб з тобою і з ангельськими ликами в оселях праведних оспівали Трипостасному Богові: Аلیلуя.

(Цей кондак читається тричі, потім Ікос 1 і кондак 1)

Молитви святому апостолу і євангелісту Іоану Богослову:

Молитва перша

О, великий апостоле, євангелісте громоподібний, Богослове досконалий, тайновидець невимовних одкровенень, недоторканий і улюблений наперсник Христовий Іоане! Прийми нас, грішних, що під твоє міцне заступництво прибігають. Випроси у Всещедрого Чоловіколюбця Христа Бога нашого, що перед очима твоїми Кров Свою за нас, нікчемних рабів Своїх, пролив єси, нехай не пом'яне беззаконь наших, але помилує нас і сотворить з нами по милості Своїй: нехай дарує нам здоров'я душевне і тілесне, усяке благоденство і достаток, наставляючи нас звертати їх

на славу Його, Творця, Спасителя і Бога нашого. По кончині ж тимчасового життя нашого нехай позбавить нас від немилосердних мучителів на повітряних митарствах, щоб ми досягли, тобою ведені і навчені, Небесного того Єрусалима, що його славу ти в одкровенні бачив, нині ж нескінченною радістю насолоджуєшся. О, великий Іоане! Збережи всі міста і країни християнські, храм цей, тих, що служать і моляться в ньому, від голоду, згуби, землетрусу і потопу, вогню і меча, навали іноплемянних і міжусобиць; визволи нас від усякого лиха і напасті і молитвами твоїми відверни від нас праведний гнів Божий, і Його милосердя нам випроси, щоб разом з тобою сподобилися повсякчас прославляти пресвяте ім'я Отця і Сина і Святого Духа на віки віків. Амінь.

Молитва друга

О, великий і всехвальний апостоле і євангелісте Іоане Богослове, наперсниче Христов, теплий наш заступник і невпинний у скорботах помічник! Ублагай Господа Бога дарувати нам прощення всіх гріхів наших, якими згрішили від юності нашої у всьому житті нашому ділом, словом, думкою і всіма нашими почуттями; по відході ж душ наших допоможи нам, грішним (*імена*), позбутися повітряних митарств і вічної муки, щоб, твоє милостиве заступництво маючи, прославляли Отця і Сина і Святого Духа, нині і повсякчас і на віки віків. Амінь.

Молитва третя

О, великий і незбагнений Боже! Ось на моління до Тебе призиваємо святого Іоана, його ж Ти сподобив єси невимовних одкровенень, прийми за нас клопотання, даруй нам виконання прохань наших на славу Твою, і направ же нас духовною досконалістю до насолоди, життя вічного в Небесних Твоїх оселях! О, Небесний Отче, що створив усе Владико, Всесильний Царю! Торкнися благодаттю сердець наших, щоб, розтанувши, як віск, пролилися перед Тобою і тлінна істота духовною стала на честь і славу Твою, і Сина Твого, і Святого Духа. Амінь.

Тропар на преставлення апостола Іоана Богослова

Тропар, голос 2

Апостоле, Христом Богом улюблений, поспіши визволити людей безпомічних: бо приймає тебе Той, Кому ти припадав до грудей. Моли Його, Богослове, щоб розвіяв темряву народів, і проси для нас миру і великої милості.

Кондак, голос 2

Велич твою, дівственику, хто оповість? Твориш бо чудеса і подаєш зцілення, і молишся за душі наші як Богослов і друг Христів.

Величання

Величаємо тебе, святий апостоле Христів Іоане Богослове, і шануємо болісті і труди твої, що ними трудився єси в благовісті Христовім.

